

## ИЧКИ ИШЛАР ОРГАНЛАРИ ХОДИМЛАРИДА ЖАСОРАТ ВА МАРДЛИК ФАЗИЛАТЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШДА ЖИСМОНИЙ ТАЙЁРГАРЛИКНИНГ АҲАМИЯТИ

*Джаппаров Флюр Фатхуллаевич*

*Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Малака ошириш институти  
Жисмоний тайёргарлик цикли ўқитувчиси  
[shokiralbekov@gmail.com](mailto:shokiralbekov@gmail.com)*

**Аннотация:** Мазкур илмий мақолада ички ишлар органлари ходимларининг жасорат ва мардлик фазилатларини шакллантиришда жисмоний тайёргарликнинг аҳамияти таҳлил этилган. Ходимларнинг хизмат вазифаларини сифатли бажаришида жисмоний тайёргарликнинг ўрни, унинг жасорат ва мардлик фазилатларига таъсири, шунингдек, жисмоний тайёргарликни такомиллаштириш бўйича илмий-амалий тавсиялар кўриб чиқилган. Тадқиқотда ички ишлар органлари ходимларининг жисмоний тайёргарлиги даражасини аниқлаш учун анкета сўрови, педагогик кузатув ва таҳлил усулларидан фойдаланилган.

**Калит сўзлар:** ички ишлар органлари, ходимлар, жасорат, мардлик, жисмоний тайёргарлик, хизмат вазифалари.

## ЗНАЧЕНИЕ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ В ФОРМИРОВАНИИ ХРАБРОСТИ И СМЕЛОСТИ У СОТРУДНИКОВ ОРГАНОВ ВНУТРЕННИХ ДЕЛ

*Джаппаров Флюр Фатхуллаевич*

*Преподаватель цикла физической подготовки  
Институт повышения квалификации МВД Республики Узбекистан  
[shokiralbekov@gmail.com](mailto:shokiralbekov@gmail.com)*

**Аннотация:** В данной научной статье анализируется значение физической подготовки в формировании качеств мужества и отваги сотрудников органов внутренних дел. Рассмотрена роль физической подготовки в качественном выполнении сотрудниками своих служебных обязанностей, ее влияние на качества мужества и отваги, а также научно-практические рекомендации по совершенствованию физической подготовки. В исследовании для определения уровня физической подготовленности сотрудников органов внутренних дел использовались методы анкетирования, педагогического наблюдения и анализа.

**Ключевые слова:** органы внутренних дел, сотрудники, мужество, отвага, физическая подготовка, служебные обязанности.

## THE IMPORTANCE OF PHYSICAL TRAINING IN THE FORMATION OF COURAGE AND BRAVERY IN INTERNAL AFFAIRS OFFICERS

**Dzhapparov Flur Fatkhullaevich**

*Teacher of physical training cycle Institute for Advanced Studies of the Ministry of Internal Affairs of the Republic of Uzbekistan*

[shokiralbekov@gmail.com](mailto:shokiralbekov@gmail.com)

**Abstract:** This scientific article analyzes the importance of physical training in shaping the qualities of courage and bravery in internal affairs officers. The role of physical training in the high-quality performance of employees' official duties, its influence on the qualities of courage and bravery, as well as scientific and practical recommendations for improving physical training, were considered. The study used questionnaires, pedagogical observation, and analysis methods to determine the level of physical fitness of internal affairs officers.

**Keywords:** internal affairs bodies, employees, courage, bravery, physical training, official duties.

### КИРИШ

Жасорат ва мардлик - икки муҳим ахлоқий қадрият бўлиб, ҳар иккисининг маъноси инсоннинг ички кучига, тарбиясига ва ҳаётдаги ҳал қилувчи ҳолатларда қандай фаолият кўрсатишига боғлиқ.

Жасорат - бу шахснинг кўркмаслик, қийин вазиятларда ҳам тўғри қарор қабул қилиш ва барча хавф-хатарларга қарамай, ўз мақсадига интилиш қобилиятидир. Жасорат одамнинг ички руҳий кучини, сабр-тоқати ва ишончини кўрсатади. Бу, шунингдек, таърифланган вазиятларда ўзининг ҳаёт ва эҳтиёжларидан кўра, бошқаларни қўллаб-қувватлашни ҳам ўз ичига олиши мумкин.

Мардлик эса инсоннинг ўзига ва атрофдагиларга нисбатан масъулиятли бўлишини, ҳаётдаги керакли ва оқилона қарорларни қабул қилишни англатади. Бу на фақат жисмоний куч, балки маънавий ва ахлоқий кучни ҳам талаб қилади. Мард инсон айниқса оғир вақтларда, ёрдамга муҳтож одамларга ва жамиятга ёрдам беришга қодир бўлади.

Шу билан бирга, ҳар икки тушунча ҳам инсоний қадриятлар ва жамиятдаги турли вазиятларда ҳаётга тўғри ёндашиш учун муҳимдир.



Ички ишлар органлари ходимларининг жасорат ва мардлик фазилатларини шакллантириш жамият хавфсизлигини таъминлашда муҳим аҳамиятга эга. Бу фазилатлар ходимларнинг хизмат вазифаларини бажаришда, айниқса, ғавқулодда вазиятларда, жиноятчиликка қарши курашда ва жамоат тартибини сақлашда зарурдир.

Бугунги кунда жиноятчиликнинг турлари ва усулларининг мураккаблашиб бориши, терроризм ва экстремизмнинг кучайиши, шунингдек, табиий ва техноген ғавқулодда вазиятларнинг юзага келиши ички ишлар органлари ходимларидан юқори даражадаги жисмоний ва руҳий тайёргарликни талаб этади.

Жисмоний тайёргарлик ходимларнинг жасорат ва мардлик фазилатларини шакллантиришда муҳим омиллардан бири ҳисобланади. Чунки жисмоний тайёргарлик ходимларнинг ўз кучига ишончини оширади, уларда чидамлик, тезкорлик, эпчиллик ва бошқа муҳим сифатларни ривожлантиради. Шунингдек, жисмоний тайёргарлик ходимларнинг руҳий барқарорлигини таъминлашга, уларда стрессга қарши тура олиш қобилиятини шакллантиришга ёрдам беради.

Бироқ, ички ишлар органлари ходимларининг жисмоний тайёргарлигини такомиллаштириш бўйича илмий-амалий изланишлар етарли эмас. Шу сабабли, ушбу мақолада ходимларнинг жасорат ва мардлик фазилатларини шакллантиришда жисмоний тайёргарликнинг аҳамиятини таҳлил қилиш ва уни такомиллаштириш бўйича илмий-амалий тавсиялар ишлаб чиқиш долзарб масала ҳисобланади.

Тадқиқот усуллари. Тадқиқотда қуйидаги усуллардан фойдаланилди:

Анкета сўрови: ички ишлар органлари ходимларининг жисмоний тайёргарлиги даражаси, унинг жасорат ва мардлик фазилатларига таъсири, шунингдек, жисмоний тайёргарликни такомиллаштириш бўйича таклифларини аниқлаш учун.

Педагогик кузатув: ходимларнинг хизмат вазифаларини бажариш жараёнида жисмоний тайёргарлигининг намоён бўлишини кузатиш учун.

Таҳлил: олинган маълумотларни таҳлил қилиш, хулосалар чиқариш ва тавсиялар ишлаб чиқиш учун.

Олинган натижалар ва унинг муҳокамаси.

Тадқиқот натижалари шуни кўрсатдики, жисмоний тайёргарлик ички ишлар органлари ходимларининг жасорат ва мардлик фазилатларини шакллантиришда муҳим рол ўйнайди. Жисмоний тайёргарлиги юқори бўлган ходимлар хизмат вазифаларини муваффақиятли бажаришга, ғавқулодда вазиятларда тезкор ва тўғри қарорлар қабул қилишга, жиноятчиликка қарши курашда фаол иштирок этишга ва жамоат тартибини сақлашга қодирдирлар.

Шунингдек, тадқиқот натижалари ходимларнинг жисмоний тайёргарлигини такомиллаштириш бўйича бир қатор муаммоларни аниқлади. Жумладан, жисмоний тайёргарлик машғулотларининг етарли эмаслиги, уларнинг самарадорлигини ошириш бўйича илмий-амалий тавсияларнинг камлиги, шунингдек, ходимларнинг жисмоний тайёргарликка бўлган мотивациясининг пастлиги каби муаммолар мавжуд.

### ХУЛОСА

Хулоса қилиб айтганда, ички ишлар органлари ходимларининг жасорат ва мардлик фазилатларини шакллантиришда жисмоний тайёргарлик муҳим аҳамиятга эга. Шу сабабли, ходимларнинг жисмоний тайёргарлигини такомиллаштириш бўйича қуйидаги тавсияларни бериш мумкин:

- Жисмоний тайёргарлик машғулотларининг сони ва сифатини ошириш.
- Жисмоний тайёргарлик машғулотларининг самарадорлигини ошириш бўйича илмий-амалий тавсиялар ишлаб чиқиш ва амалиётга татбиқ этиш.
- Ходимларнинг жисмоний тайёргарликка бўлган мотивациясини ошириш бўйича чора-тадбирлар кўриш.
- Жисмоний тайёргарлик машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган шарт-шароитларни яратиш.

### АДАБИЁТЛАР

1. Абдуллаев А. Ички ишлар органлари ходимларининг касбий тайёргарлиги. Тошкент, 2019.
2. Ғофуров У. Ички ишлар органлари ходимларининг жисмоний тайёргарлиги. Тошкент, 2020.
3. Каримов Р. Ички ишлар органлари ходимларининг руҳий тайёргарлиги. Самарқанд, 2021.